

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR” ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda: Megyeház. Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.	Megjelen: minden vasárnap. Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve: Egy évre 5 frt — kr. Félévre 2 „ 50 „ Negyedévre 1 „ 25 „	Hirdetési díj: háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többzoros hirdetés jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár. Nyiltér minden sor 10 kr.
---	---	---

A nyugdíjtörvény.

A megyei tisztviselők nyugdíjaztatásáról lapunk hasábjain már többször értekeztünk, s ha t. olvasóink figyelemmel kísérték sorainkat, úgy bizonyára tájékozva vannak arról, hogy mily stádiumban van ezen ügy jelenleg megyénkben.

A legutóbbi megyei közgyűlés ugyanis oly értelmű feliratot intézett az országgyűléshez, hogy alkottassék egy országos nyugdíjintézet, melybe a megyei tisztviselők épűgy, mint az államiak bevonassanak. Ez mindeusztára korszerű követelés volt, — a mint azt mindenki is kénytelen beismereni, — hanem úgy látszik, hogy bizony-bizony alig marad egyéb pusztá ohajnál.

A „nyugdíjtörvény” ott fekszik már az országház asztalán, hanem sajnálattal legyen mondva, nemesak hogy mostohán, de éppen sehogysem intézkedik a megyei tisztviselők körül. Világosan ki van mondva benne, hogy nyugdíjra csakis az állami hivatalnokok s szolgák, tanárok s tanítók, bányászok, pénzügyőrök stb. tarthatnak igényt — s a megyei s községi tisztviselők körül egy makulányi említés sincs téve!

Ez, ezikornya nélkül kimondva, éppen nem méltányos eljárás, mert hazánkban, hol a politikai közigazgatás a törvényhatóságoknál van, ezek tisztviselői állami teendőket végeznek s az állami költségvetésből fizetnek: a nyugdíjtörvénynek ezekről is kellett volna intézkedni, annyival is inkább, mert ez éppen a jelen állapotok egyik főbaja s égető kérdése.

Aztán, ha tekintjük a turesa anomáliákat, melyek ebből folynak, lehetetlen nem sajnálkoznunk a megyei tisztviselők sorsán, jövőjén.

Ime. Ha pl. valaki osztrák állami szolgálatban töltött 10 évet, avagy Albrecht főherceg valamely uradalomban vitte a gazdaságot s azután magyar államszolgálatba lép, annak a külföldön töltött szolgálatait Magyarországon betudatnak — s ő azok után a magyar államtól nyugdíjat fog húzni; míg ellenben, ha valaki 20 évig is szolgált egy magyar vármegyében a magyar államot s azután állami hivatalnok lesz s kidől: az vagy nem kap semmit, vagy semmiesetre a megye

TÁRCZA.

Az erdő.

„Szép erdő! ki helyeztél téged ily magas fűségebe? A Teremtőt áldom érte.”

Mi felvidékiek, mivel szerencsés helyzetünkben, mindennap gyönyörködhetünk fenyvesek koszoruzta halmaink-hegyeinkben, s magunkba szívhatjuk azok balzsamos illatárját, nem esodálkozhatunk azon, hogy miért vonzanak minden esztendőben annyi sok vendéget, beteget, egészségest, szomorut, vigat erdeink komoly zöld szentélyei; és szinte sajnálkozva búcsúzunk el azoktól, kik nem törődve a nagy úttal, nem a költségekkel, más tekintetben áldottabb vidékekről hozzánk rándultak föl. — Óh! egészen igaz van a dalköltőnek, midőn az erdőt „szép” epithetonnal ruházza föl. Nem hiába találkozott annyi sok, nem is mindig tehetséges poeta, ki, ha előbb is a holdat, de utána mindenesetre az erdőt énekelte meg. A hűvös árnyék, a levelek titkos susogása, a kis dalnokok csicseregése, a sötét-zöld mohaszőnyeg, s még hozzá hőmpölygő hegyipatak kedves csevegése. Ime! ha csak egy parányi költői véna bántana, mindjárt én is versre gyujtanék! Nem esoda, ha őseink is erdőkövezte dombokon és berkekben áldoztanak Istenöknek, ily helyeken közelebb érezvén magokat ő hozzá!

A szép erdő azonban felvidékünkön is pusztulni kezd! A vándor gőzfűrészek megteszik a magukét, egész hegyoldalak fenyvesei ott pihennek valahol a budapesti faraktárak termeiben, a megmaradtokkal majd elbánik a paraszt, — no meg az oktan földesúr!

Tudjuk, mit jelent e szólam: a parasztot az erdőbe bocsátani! Még lelkiismereti dolgot sem csinál magának a falopásból. E sorok írójának községbeliei minden hibáik mellett mentek az

szolgálatában töltött évei neki beszámíthatni nem fognak.

Miután a törvény ezen intézkedése a megyei tisztviselők érdekeit ez alkalommal teljesen mellőzte s így ezen érdekek a közigazgatás reformjának gyökeres megoldásáig, úgy látszik, ad acta vannak téve, nem marad egyéb hátra, mint a már annak idején beterjesztett s eddigelé még nem tárgyalt megyei nyugdíjszabályzatot elővenni s a megyei tisztviselők körül, más megyék példájára, a jogosság s méltányosság követelményeinek megfelelőleg gondoskodni.

Megyénk alispánja annak idején meg volt bízva a közgyűlés által, hogy e kérdést figyelemmel kísérje, annak országgyűlési tárgyalása alkalmával az eredményhez képest a szükséges további lépéseket megtegye s így magától értetődik, hogy a nyugdíjszabályzat tervezetének tárgyalása — a mennyiben megyénk e tekintetben tett felterjesztése előreláthatólag mellőztetni fog, — a legközelebbi közgyűlések egyike tárgysorozatának pontjai közé lesz felveendő.

Agrár-egylet.

II.

Hivatkozva az alapszabályok 1. §-ára, ezen egyleti cél a fennálló viszonyokból indul ki, melyek egyrészt az alap vagy földtöke a pénztöke ellenében oly nagy egyenlőtlenséget jogi és gazdasági tekintetben, másrészt a földgazdaság és kisbirtokosztály védelmére és virágzására szolgáló közintézmények hiányát megismertetik, hogy ha mihamar segély nem szereztek, alaposan felni kellene, hogy a földtöke a pénztöke által felemészteszik, és a parasztosztály a szabad és jóléti birtokosztályból birtok nélküli és a pénztökének szolgáló munkásosztályává változik. Ha ez az aggodalom alapos, úgy semmi kétség sem foroghat fenn az iránt, hogy nem csak a paraszt-osztály, de az állam és az egész társadalmi rend érdekében fekszik, a fenyegető bajnak oly gyorsan és alaposan elébe menni, amint csak lehetséges. Hogy a szabad és jólétben lévő parasztosztály

ország rútságától: de az uraság erdejéből fát lopni, — az nem lehet bűn. Ugyan miért? kérdém. — mert az erdőt senki sem ültette oda, az Úristen mindenki számára növesztette, mint akár a gombát. A falopást megakadályozza, — a mennyire annyira — a szigorú ellenőrzés, s az utána következő büntetés, de nem az erdőpusztulást! Van ugyan erdőtörvényünk is, de ez épen úgy alkalmaztatik, mint a — korteskedés elleni. Pusztul az uraság erdeje, erről gondoskodik a gőzfűrészt; és azután a földesúr csak szabadon rendelkezhetik az ő saját vagyonával; pusztul a telkeseké, még oktanabbul amazokénál, mint olyan birtok, a hol sok a gazda, sok az intézkedő.

Nincs azonban szándékomban rekriminációkat írni, jelen fejtegetésemben csak azon hasznos szándékozom röviden előadni, melyet az erdő nyujt, és pedig egy mezőgazdasági, mint közegészségi és civilizatorius szempontból.

Igaz, hogy a szerfelett terjedelmes erdőség ellensége a mezőgazdaságnak; azért, hol a földmivelés kezd viragozni, ott dolgozik a fejsze. pusztit a tűz, vész az erdő. Mert minél kiterjedtebb az erdőség, annál hidegebb és nedvesebb a levegő, mely körülmények a növényzetre kártékony hatással lehetnek. De a mérsékelt kiterjedésű erdőség, elengedhetlen feltétele a növényzet életének, s így a sikeres mezőgazdaságnak.

Vegyünk föl oly szomorú vidéket, melyben szeltében-hosszában az erdők ki vannak pusztítva. — A nap sugarai úgyszólván égetik a talajt. Függlőlegesen emelkedik föl a forró levegő, és nem engedik, hogy a felhők alább szálljanak. De a miáltal sem akadályozott szél is akadályul szolgál, miszerint a párák esőcseppekké valjanak. Mi ennek a következménye? Eötvös J. báró is mondja, hogy a víz csak akkor termékenyítheti meg a földet, ha előbb mint pára szivattat föl a levegőbe, s onnan eső alakjában hull le a földre. Azért az erdőnélküli vidékeket csak ritkán látogatja meg az eső, mely nélkül pedig termékenységéről szó sem lehet.

fentartása az államnak is magas érdekében fekszik ép úgy, mint a polgárosult társadalmi rendnek, nem szükséges bizonyítani. Korunkban a kitünő nemzetgazdasági tanár Dr. Stein Lőrincz a parasztosztály nélküli államot általános nagy veszélynek nyilvánítja, és hogy a földbirtoknak szabadnak kell lennie, hogy az állam szabad legyen. A parasztosztály fontosságánál s az őt fenyegető veszély nagyságánál fogva a paraszt-osztály tagjainak és barátainak egyesülése ezen veszély elhárítása céljából, erkölcsi és gazdasági szükségesség.

Mindenekelőtte arra térnek, hogy megmutassam, hogy és miért ezen veszély a capitalismus részéről a földbirtokot, azaz a pénztöke részéről a telektöket fenyegeti, felreértések kikerülése végett előre akarom kinyilatkoztatni — mondja Lienbacher — hogy messze távol vagyok attól, hogy a pénztöket a telektöke ellenségeül állítsam oda, mivel mindinkább el kell ismerni, hogy a pénztöke a telek- vagy földtökére igen termékenyítőleg hathat, és a földbirtokosra magára felette kívánatos, hogy földgazdaságából lehetőleg sok pénztöket nyerjen, hogy gazdaságának pénzübeli szükségletét a sajátjából fedezhesse, és mások pénzübeli szükségletét nélkülözhesse. A pénztöke azonban egy vízforráshoz hasonlít, mely jól vezetve és használva a föld termékenységét megkészszerizheti, rosszul vezetve és természeti hajlamára hagyatva, a legjobb földet alamoshatja s magával a tengerbe viheti, s a földbirtokosnak természetlen talajt hagyhat hátra. A mi ezünk azért nem lehet, a pénztöket el lenkedni, hanem azt a földtökének lehető hasznossá tenni, s az utóbbit a pénztöke végzeteljes túlerjétől védeni; mondom, mindkettőre végzeteljes, mert ha sikerülne a pénztökének a földtöket felszívni, akkor a pénztöke maga mihamar a társadalmi felforgatás áldozatává esnék, úgy, hogy Dr. Stein az ő művében „A földbirtok és jövőjének három kérdése” nagy szakismeretnél fogva mondhatta: „Érezni kezdjük, hogy a pénztöke semmi állandó ellentálló erővel a társadalmi felforgatás ellen nem bír, és hogy mégis az egyedül tartató erőt, a földbirtokot, ugyanazon pénztöke által lábaink alatt szétmorzsolódni látjuk.

Ha tehát a földbirtokot a pénztöke által fe-

De ha már meg lenne az eső, lássuk, mily különböző hatása van annak az erdő, meg erdőnélküli vidékeken.

Tudjuk, hogy az erdő a veszélyes felhőket maga felé vonzza úgy, hogy már csak gyengébb s így áldásosabb felhőtransport éri a környéken elterülő szántóföldeket. Az erdőben pedig az eső, akarmilyen erős és sűrű, nem egyszerre, hanem levről-levérlé. ágról-ágra hull le a földre, miáltal netáni pusztító ereje meg van törve, gyengítve; s így lehűlván, a föld még akkor is képes magába fogadni, ha hosszabb ideig tartana is; az erdőborította földből pedig nem egy könnyen párologhat ki, mert ebben megint a fak akadályoznak meg, s így szükség esetében képes közelségében fekvő földeket is nedvességgel ellátni.

Másképen és pedig igen szomorúan áll a dolog az erdőnélküli vidékeken. Már érintettük, hogy az erdőpusztításnak természetes következménye a szárazság. Jön azonban hosszú várakozás után az eső! A gazdák tapasztalásból tudják, hogy ha hosszabb ideig volt a föld a nap égető sugarainak kitéve, egyszeri, akarmily sűrűnek látszó eső sem képes át meg átáztatni a földet. Miért? Mert a majdnem forró felületű föld nem fogadhatja magába az esőcseppeket; a víz nem hathat át az igen kemény földrétegen keresztül és így csak a felületen marad. S ha még azután kisüt rá a nap, még rosszabbá teheti a dolgot, a felületen levő eső be nem szikkadt víz könnyen elpárologván, nem hogy más eredményt hátra, mint hogy a talajt kökeménységűvé tette, melyen mind-n növényéletnek pusztulnia kell. De még sokkal szomorúbb állapotok következhetnek be a hegyes, partos vidéken! Az eső egészen száraz talajra esett, mely annál keményebb, minél jobb, termékenyebb vala; ennek következtében nem hatolhat be mélyebben a földre, lefolyik és minél erősebb volt az eső, annál hatalmasabb tömegekben rohan le a parton, magával ragadván mindent, mit útjában talál. megárvolván a szántóföldeket, lehordván róluk a humuszt,

nyezető legközelebbi veszély ellen védjük, az által védjük egyszerűen a pénztőkéket az ő tulajdonában fekvő további veszélytől saját megmaradásáért.

A földbirtokra nézve legszembetűnőbb veszély annak tulajdonosában fekszik, mely emelkedő gyorsasággal nő, és a földbirtokot elnyelésel fenyegeti. A hypothekaris adóságok enormis növekedése mutatja már magában, hogy a földbirtok mindinkább a pénztőke uralma alá jut, a mely szigorúat érvényesíti, úgy hogy Ausztriában 1880. és 1881. évben 27.100 fekvőség 77.799.235 forintért végrehajtás útján eladott, és 1880 és 1881-ben 81 millió forintot felőli hypothekaris követelések a fekvőségek vételárából megfizethetők nem voltak.

Ha a dolgok tovább így mennek, a parasztbirtok nagy része rövid idő alatt dobra jutna, és a szabad s vagyonos parasztsztyálynak birtok nélküli munkások s a pénztőke szolgáinak lennie kellene.

Nem akarok itten ezen adóságtelhet keletkezéséről beszélni. Tudva lévő, hogy ezen adóságok többnyire család adóságok, azután vételári hátralékok és befektetési adóságok. A kiesapongó és könnyelmű gazdálkodás adóságairól annálkevésbé akarok beszélni, mivel a kiesapongó gazdáknak annálkább alamerülők kell, amint a derek és szorgalmas gazdák csak fáradsággal tarthatják fenn magukat, és a kiesapongó gazdák részére az agrár-egylet nem alakított.

Vizsgáljuk már most a pénztőke annyira veszélyes tulajdonának természetét és önkéntesen alkotott alapelveit és okait.

A mi a természetes t. i. egyszerűen a földtőke másrészt a pénztőke természetében fekvő okait illeti, csak a következőket emeljük ki: a földtőke ingatlan, a pénztőke pedig ingó. A földbirtokos nem kereshet fel birtokának jobb, melegebb, vagy nyirkosabb éghajlatot, hogy annak termékenységet fokozza, holott a pénz a leggyorsabb mozdulatokkal és villámszerű vándorlásaival alkalmaztatásának helyét gyorsan és könnyen változtatja, s megtalálja azon helyeket, a hol tőkét képező ereje a legmagasabb kamatláb által legmagasabb kifejlődésre jut.

Egy más természetes különbség a földnek és teleknek korlátoltsága a pénztőke határtalanságával szemben. A föld pénzzel és munkával termékenyebbé tehető ugyan, vagy termékenysége emelhető, de egy holddal sem bővíthető. Annak ellenében a pénztőke óriási nagyságra, sőt a meghatározhatatlanságig nagyobbítható és szaporítható.

Egy felette fontos különbség, hogy a föld jövedelme ki nem erőszakolható, holott a pénztőkének még a jövedelmezőtlen földbirtok ellenében is, a polgári jog, és polgári igazságszolgálatok szolgálatkészen oldalán állanak. Mindenki tudja, hogy a földtermények sikerülése, a földbirtokos akarata által meg nem határozható körülményektől függ, és nem ritkán a mezőgazda minden fáradozása, szorgalma és értelme dacára a terméketlen év előidézi a lehetetlenséget, hogy a föld jövedelméből a földterhel kamatait fizethesse. Annak ellenében a tőkepenzes jó jelzővel melletti a teljes biztonságot élvez, hogy nem csak tőkét visszakapja, hanem a kialakított magas kamatokat is, azon esetben is, ha tőkét tudva a földgazdaságnak

melyek az alábbi fekvő helyekre rak le csak azért, hogy az ott diszlo növényzetet temesse el. Az ilyen esőre szoktuk azután mondani: „Atdal Úram esőt, de nincs köszönet benne.”

De térjünk át az erdőre, az egészségre való jótékony hatásának taglalására.

A növény-ország befolyása az állati (emberi) testre szembetűnő. Itt tagadhatlan a viszonyosság, melyet a természet Ura oly bölösen rendezett be. A növény ugyanis szükségli az állati hulladékot, az állat ember pedig növényzet nélkül nem élhet meg. Az erdőbe lépve, nagy megelégedéssel szívjuk a balszamos levegőt; meliünk emelkedik, a vér erősebben lököt ereinkben, légző szerveink tágulnak s ilyenkor még a nem igen finom férfarcz is kigyulad. Igen sok, még talán műveltebb ember, az erdőben uralkodó hűvösebb levegőnek tulajdonítja azt a kimagyarázhatatlan kedves érzést, ha az erdőbe lépünk. Pedig a hűvösség csak igen csekély adaggal járul hozzá! Ennek a körülménynek a lélegzés egyik lényeges feltétele, az éleny az oka. A növények s azért elsősorban az erdők, az állati szervezetnek ellenséges anyagokat szívnak be és viszont, az emberek és állatok tulajdonképeni életfeltételét az éleny lövellik ki. — De sokkal nevezetesebb az erdők fainak kisgarozásánál az ugynevezett o. o. n. Ozon pedig nem más, mint villamos éleny. Hogy miképen képződik ezen elem, nem igen tartozik fejtegetésem keretébe; elég az hozzá, hogy jelenléte az erdőben bebizonyított dolog. Az ozon pedig az éleny sajátosságait fokozott arányban bírja. Az éleny tulajdonságaihoz tartozik, hogy más elemeket áthatni, azokkal egyesülni törekszik, minek következtében élenyülés, elégs, megsemmisítés származik. Levegőnk, különösen a földfelületét körülvevő levegő telve van különféle mérges, testtől párákkal, anyagokkal elemekkel, melyeket az ozon részint áthat — tehát kevésbé ártalmatlanokká tesz, — részint azokkal egyesül; mely befolyásnak lényeges következménye a mérges anyagok elégs, megsemmisülése.

A müttra nézve a történetet, a jelenre nézve

kölcsönözte és a földgazdának nem csak jövedelme nem volt, de sőt kárt szenvedett.

Azon legkedvezőbb esetben is, ha a földgazdaság jó jövedelmet hozott, a melyből talán több is mint a felvett tőke kamatozása kitelik, a hitelezőnek a földbirtokos mint adós ellen egy mindenkor fenyegető srofi áll rendelkezésére, tudni illik a tőke felmondása. Es itt mutatkozik egy további különbség a pénz- és földtőke között, mely abban áll, hogy a földgazda is, a ki csak birtokának javaitása céljából adóságot csinál, csak évek sora után, a nyert termények eladásából nyerheti vissza a felhasznált tőkét; a tőkeiek időelőtti felmondása tehát csak újabb zavarba t. i. azon kényeszerőségbe helyezi, hogy újabb adóságot, talán terhebb feltételek mellett csináljon, hogy a régitt visszafizethesse. Ezen különbség még élesebb lesz, ha a tőkekamati fizetési ideje nem a földtermények vasár vagy eladási idejével összeesik, úgyhogy a földbirtokos jó aratás mellett is és a tőke felmondása nélkül is, mar a kamatfizetés miatt zavarba jöhet, és rövid idejű kisebb kölcsönökért a legmagasabb kamatot fizetnie kell. A földbirtokos sokszor a szokásos vasár idején sem adhatja el terményeit, ha károsulni nem akar, mivel neki épen úgy mint a gyárosnak és kereskedőnek, a a piaci viszonyokat tekintetbe venni kell, és terményeit minden áron el nem prédálhatja.

Ezen piaci viszonyok a külföldnek különösen a tengerentúli terményeknek óriásiag növekedő versenyé által a gazdák részére mindinkább rosszabbá valnak. Hogy pedig a penztőkerek ilyen fenyegető verseny nem létezik, mutatja a kamatlábnak sokkal nagyobb állandósága.

Milyen kedvezőtlen továbbá a viszony a pénzszerző földbirtokos különösen a paraszt és az iparos között. A földbirtokos kevés személyi hitelt élvez, a jelzáloghitel pedig telekkönyvi intézményünk mellett igen drága neki, annak ellenében az iparos sokkal több személyi hitelt s azonkívül az olcsóbb bank- és váltóhitelt élvez.

Abban is nagy különbség van, hogy a földbirtokosnak munka által kell földtőkének jövedelmét és a felvett penztőke kamatait megszereznie, és nem ritkán saját munkájának díjáról kell lemondania, hogy adóságainak kamatait a munkanélküli penztőkének fizethesse, vagy saját földjövődékét egészen vagy részben a penztőkének áldozatul kell hoznia, úgy hogy tényleg szabad földbirtokosból a tőkepenzes napszámosa lesz, míg a tőkepenzes munkanélküli jövedelmet húz, s a mellett az érette dolgozó földbirtokos urává lesz.

A tüdővészések országából.

Uj-Tátrafüred, november derekán.

Szeptember végével Uj-Tátrafüred season-fürdői jellege lassanként mindinkább enyészni szokott. Angol, lengyel, porosz, magyar stb. turistái és season-vendégei lassan-lassan mind elszélednek. Uj-Tátrafüred a klimatikus téli gyógyhely (szép magyar hazánkban ez az egyedüli) jellegét öli fel s a fő-fürdőidényből csakis az ugynevezett pensio-asztalt, a „téli vendégekké” lett kedélyes asztaltársaságát tartja meg örökül, mely azután az egész télen át csaknem kis családot képez.

pedig a földrajzot hívom állításom tanúbizonyságául. Azon vidékeken lakott és lakik a legerősebb testalkatu emberfaj, melyek erdőségekkel vannak borítva. Ott van Tirol, Német- s Csehország, ott vannak hazánk azon erdőkörnyezete vidékei, melyeknek lakói, ha nem is igen jól táplálkoznak, legalább szertelenül nem rontják magukat kénsavas pálinka méreggel. Ki ne esodálkoznék, latin klassikusokat olvasva, azon, miként van az, hogy míg a császári Rómát oly sok patriciusi villa, mulatóhely, tu-culum környezte; ellenben manapság mindenki, a ki csak szerét teheti, különösen a forró idősokban menekülni igyekszik a malária miasmaival telt héthalmu várostól és környékétől? — Mert a klasszikusok korában Rómát terjedelmes erdők fogták körül, melyeket jelenleg hiába keresne a fáradt vándor szeme!

De ki hinné, hogy az erdőnek civilizatorius hivatása is van?!

Az emberek legnagyobb része úgy van meggyőződve, miszerint az erdő csak butítólag, vadítólag hathat a benne vagy környékén lakókra.

Azonban „qui bene distinguit; bene docet.”

A tulságosan nagy erdőség minden esetre káros hatással van úgy a mezőgazdaságra, mint a civilizációra; a merséket kiterjedésű azonban a civilizáció előmozdítója!

Vessünk csak egy pillantást a régi Görögország, római birodalom — Palaestina-ra, egyszerűen azon földrésztetek térképeire, melyek már hajdan is a műveltség igen magas fokán állottak, midőn más országokat a tudatlanság, műveletlenség sötét köde borította. És mi mozdította elő a mai napon is annyira csodáit műveltséget, tudományosságot? — Az emberiség legtermészetesebb, legegyszerűbb útját, a műveltség uttörőit: a vizek, úgy a tengerek, mint a folyók. — De akkoriban az ókor tanulásánál igen csodálkoztam, miként lehet az, hogy tudva azt, miszerint az ókori népek is többnyire földművelés és állattenyésztéssel foglalkoztak, miért nem választottak maguknak már terjedelmesebb földrészteteket; vagy miért nem lettek azok a ter-

Ezen pensio-asztalnál a naponkénti 5 fogásos table d'hote rendkívül válogatott, izes ételekből áll, peccenyeféléi pedig gyakori vadból: őz, vad-disznó, szarvasból, ritkábban a már ezidén is élvezett zergehúsból állanak s mi valóban elmondhatjuk, hogy az uj-tátrafüredi vendéglősnek, Dresdner Albertnek ezen kóstolja és kitünő kiszolgálata már a fő-fürdőidényben is számos vendéget ide csalt úgy O- mint Alsó-Tátrafüredről is.

Hanem lassuk, milyen kedélyesen és fesztelenül mulat ezen pensio-asztalnál az itteni „téli vendég societás”, teljes bizodalommal gondolván megrongált egészségi állapotának jobbra fordultára.

Ebéd előtt a jobb zongorajátzó, pl. miss Butes, angol földbirtokosné, a még csak pár hetes menyecske, boldog férjének oldalán, továbbá Lavotta Kornél, námasztói albiró és mások a szomszédos társalgó-teremben gyönyörű zongorajátékkal vidítják fel a kora reggeli hidegvizgyógyműveletekben és a „tüdősetányokon” teljesített sétákban kissé kifáradott, majd később hírlapolvasásba mélyedett pihenő vendégsereget, melynek férfi-tagjai — többnyire egykori délezeget athleták és seladonok — csaknem kivétel nélkül fölvettek már a meleg sárga, hamuszínű vagy fekete bőrkamásit is és gyakran lovas-ostorral térnek vissza lovagló sétatükről. Róluk épen nem mondhatjuk, hogy közülük csak egy is „kevés lenne egy embernek is”, mert mindegyik egy-egy töröl metszett, tipikus alak, szemében a szemem szikráival, ajakán a világfi-mosolylyal . . . ha mindjárt cseng is fülökben Arany János koszos költőnknek következő pár szava, melyeket utolsó karlsbadi fürdőzése alkalmával írt meg oly naíval: „Rothad az embernek tüdije, mája; alá' szolgálja!”

A vacsora előtt, a délutáni hosszabb hegyi vagy lovagló-séták után is zongorajáték van a társalgó-teremben. Az ebéd- és vacsoránál azután a testileg felfrissült és szellemileg felvidult vendégszoru a legváltozatosabb, életvidor társalgást szokta folytatni, mely nem csupán konvencionális, keuetteljes, unalmas pour parler-ek, hanem a pezsdülő jó kedvből fakadó eszmecserekből áll.

Nincs itt kúfürdői unalom, nincs romlott gyomorral való ásitás, mert hisz itt még a rossz gyomor is par force jóvá treuniroztatik a meszes, égvényes, acéltartalmu, kitünő jó baldó e z i viz és a gyakori séták, különösen pedig az alpesi, ritkított, üde levegő által. Nincs itt ödögöz pinezérhad sem, mert azok mindannyian sürögnek-forognak. Mindenféle nyavalya, még a melancholia is, távol van innen s vígan vesz részt egy-egy asztalesevegésben még a legveszesebb tüdőbeteg is, mert asztaltársainak folytonos köhögése és köpködése nem figyelmeztetik a saját bajára is, mint a hogy az pl. Merában történik, hol az általános köhögés csak utálatot és udort kelt bennünk.

Ilyen vig asztalesevegést akarok én a következőkben röviden bemutatni.

K. L., kassai kulturmérnök viszont elmondja röviden a kulturmérnöki intézmény hivatását: a talaj értékesítését és javítását.

A talaj értékesítése és javítása egyszerűen teljesen hasznavehetetlen (mocsáros) területnek vízmentesítésében áll (nyílt árokhalózáttal), mi által a terület használatává, mivelhetővé válik, másrészt művelés alatt álló területen oly munkálatoknak

jelölmebb földterületeken lakó, s így fölfehetőleg gazdagabb népek ismeretesebbek? — míg ellenben azok, kik oly helyeken laktak, minő pl. Görögország, a hol minden pár mártföldre vízre, tengerre bukkanunk, a hol annyi folyóvíz is szli át a külföldben is hegyes vidéket, azok tudták magukat leghamarább a műveltség azon fokára felküzdeni, hová mainap is csodálkozással tekintünk föl? Ime ennek is az erdő az előmozdítója! Az erdő teszi lehetségessé, hogy az alatta elterülő földrészt zöld mohatakaróval fódessék be, mely a nedvességet csak azért is képes tovább magában tartani, mivel a fák sudarai is megakadályozzák a párolgást. Ily módon lesz az erdő a források tulajdonképeni szülője, melyekből patakok, folyók, folyamok támadnak, az országok megannyi élettere, a műveltség uttörői, előmozdítóit. Cyprus szigete valóságos paradicsom volt*) míg buja növényzettel volt fódve; s most ellenben erdeivel s forrásaival együtt eltűnt annak szépsége is. Egyiptom egész északi Afrikával együtt a római birodalom éléskamrája volt, a hol magas műveltség is honolt; — most ellenben, minden barbársága mellett, magát sem képes élelmezni.

Hat hazánk miért nem azon arany kalászszalet oly bőven megáldott ország többé, mint azelőtt volt; úgy hogy mainap örülünk, ha minden tizedik esztendőben jó termésük van? Egynehány más okon kívül bizonyosan — az erdőpusztulás.

Az erdő hasznos, szükséges voltának még más bizonyítékait is elő lehetne sorolni, minő pl. az épület- és tüzelő-anyagok szolgáltatása, a nemes és nem nemes vad tenyésztése stb. Az erdő hasznosságának általam vázolt pontjairól is igen körülmenyese, egész könyveket lehetne írni; de mirátun jelen soraimat nem egy szaklap számára, kénytelen voltam tanulmányomat mintegy dióhéjba szorítani; s ha csak egy erdőbirtokot is tettem figyelmeisé az erdőpusztulás messzeható következményeire, czéломot elértem s fáradságom bőven van megjutalmazva. B . . . l M e n y h é r t.

*) Horatius a szép Venus istennőt is „potens diva Cyprinek nevezi.

(alagsövezés, vagy öntözés, vagy mindkettő egy-egy alkalmasában, melyek a különben bizonytalan és többnyire silány termést fokozni képesek.

Ezen talajjavítási munkálatok közül nálunk a nyílt esatornázás és alagsövezés van legtöbbször elfogadva, míg az öntözés még nagyon kezdetleges állapotban van.

Az alagsövezés vadvízes, vagy forrásos, rendszerint vízathatlan, anyagosa általában alkalmatlan. Hivatása: a talajvíz színének leszállítása, tekintettel a vegetációra. (És esetleg egészségügyi szempontból is.) Az által ugyanis, hogy az alagsövezés színét súlyosztjuk, a vadvízes talajt (melyet hideg talajnak is szokás nevezni, mert felületén folytonos párolgás történik, a mi által a meleg a talajtól elvonatik) mintegy meleggé változtatjuk, mi által annak növényzete is, mely rendszerint kákából és sásból áll — megváltozik.

Az alagsövezés célja továbbá: a talajt porhanyóvá tenni, mi által annak szellőztetése is lehetővé válik.

Az alagsövezés működése abban áll, hogy az alagsövezés utáni lassanként lefolyást talál, a talaj fekvő rétegei kezdenek száradni és miután rendszerint agyagokos, repedezni kezdenek, mi által azután levegő hatol be a talajba. Ezen mechanikai változása a talajnak fokozatosan történik lefelé s — természetesen, annak köztartásán szerint — több-kevesebb időt igényel.

Az alagsövezés kivitele abban áll, hogy az illető területen az alagsövezés köztartásához képest kisebb-nagyobb távolban (8m. 20m.) keskeny árkok húzattak, és pedig egymással párhuzamosan. (1^m/₁₀₀—1^m/₂₀ mélység; — 0^m/₁₀₀ felső szélesség; — 0^m/₂₅—0^m/₃₀ fenékszélesség). Ezen árkok fenékre 0^m/₃₀ hosszú és hivatásuknak megfelelő, belső átmérővel ellátott csövek fektetettek le, egymáshoz illesztve, a mire az árkok ismét betemetettek.

Az alagsövezés ezen csövesítésében át jut a csövekbe, melyeken végig lefolyást talál. A mely mértékben pedig a víz lefolyik, oly mértékben tödul utána a légköri levegő és kitölti azon üregeseket, melyeket azelőtt a vadvíz foglalt el.

Az alagsövezés jól kiégetett, mész nélküli agyagból készített csövek. Mész tartalmazó agyagból készített csövek szétmállanak, mielőtt vízzel jönnek érintkezésbe. Az alagsövezés előállításának költsége változik 16 frtól 28 frtig (1000 darabonként). Az alagsövezésnek holdankénti átlagos költsége változik 30—45 frt közt, a mi egy másik fő oka annak, hogy miért barátkoznak meg vele a gazdák oly nehezen.

Dr. Pekár Lajos, új-tátrafüredi orvos assistens, ki a múlt évben Görbersdorffban 10 hétig mint beteg volt, jobbnak látta azonban, ama porosz-siléziai fürdőt ezen Európában páratlan, — mert a szepesi fenségből harántosan bár, de egyszerre, tehát nem előhavasokkal (mint ez Svájcban is mindenütt megvan) kiemelkedő nagy-szalóki hegy-ücsnek szeláramlatok ellen teljesen védett oldalán fekvő magyar klimatikus téli gyógyhelyünkkel föléserelni, előad némely fürdői gyógymódkülönlegességeket pl. a radegundi fürdőorvosnak, dr. Novy Gusztávnak gyógymódját, mely a következő: a séták hajdon fővel, napernyő alatt teljesítendők. Ezelőtt pláne mezitláb, a harmatos réten történtek. Az étkezés is a szabadban, a gyepen volt.

Ugyancsak dr. Pekár Lajos előadja, hogy Görbersdorffban rendkívül szigorú fegyelm van a betegek irányában különösen az obligátusokat és a kuraszerű közösetkezőt illetően.

Hiszzen jó az a fegyelem is, kivált erkölcsi alapon, bizonyos határig; oly tulságos mértékben azonban, mint a milyen a görbersdorff, ezelszerűen nem alkalmazható. Sokkal helyesebb az erkölcsi figyelemnek csakis azon mérve, mely Új-Tátrafüred-n, dr. Szontagh Miklós fürdőtulajdonos ur személyes felügyelete alatt divik. Itt ugyanis a rendelő orvos szinten mindent megtud s ezt a betegeknek a szükséghez képest alkalmas tudásra is adja. Meg van azonban a legfinomabb kímélet is minden szubjektív kívánalomtörekvés, sőt gyarlóság (pl. a későn kelés, vagy a szivarozási mánia) iránt is. És ez a betegben az orvos iránt nagyobb bizalmat, a kúra iránt pedig nagyobb kedvet kelt.

Szintén dr. Pekár formális akademikus előadásokat tart magáról a tudóvszról, mely e század közepe óta máris gyógyítható . . . de csakis magaslati alpesi levegőn. A hol ugyanis nem fordul elő öröklékenység, vagy tudóvszes testalkat, avagy megelőző sorvasztó betegségnek esete és az illetőnek családja, vagy elődjei tudóvszszel nem terheltek, ott a teljes felgyógyulás, főlg, ha a beteg rögtön alpesi magaslati, tiszta, ritkított levegőre megy, sok esetben biztosan remélhető. Tudóvszes testalkattal bírnak pedig különösen a szűk mellkasúak. Nagyon sokszor esálnak: a csillogó szem, a fehér fogak és a piros arcszín, mert azoknál gyakran megesik, hogy épen a könnyen beállható tudóvszsz gázszos hirnökei.

Főistápa pedig a szerencsés gyógykezelésnek különösen a jó gyomor.

Az a beteg ugyanis, a ki korán reggel fél-liter tejet, később a rendes reggelire ismét tejet, vaját és 2 híg tojást, ebédre jó table d'hôte, délután ismét 1—2 pohár tejet, majd ismét jó sült-ből álló vacsorát és éjjelre is jó, régi cognac-kal vegyített tejet bir megemészteni, leg több kilátással

bir arra, hogy teljesen meggyógyul, főleg ha a többi gyógytényezőt is, melyenek: az ásványvízítés, a szabad levegőn való folytonos séták, a karbol-, tanin- és törpefenyő inhalációk és a naponkénti hidegvíz ledörzsölések, lelkiismeretesen használja. Kurája azonban ekkor is sok hónapra terjed.

Majd ismét B. A., országgyűlési gyorsíró, közkívánatra előadja az országgyűlési gyorsíróda szervezetét, mely tudvalevőleg jobb, mint akár a bécsi, akár a berlini vagy párisi, mert a magyar gyorsíróda „Országgyűlési Tudósító” című könyvmatu lapjában az országos ülések után már 1—2 órával minden előfizető lapnak és miniszteriumnak minden országgyűlési beszédet szóról-szóra megküld. A gyorsíródai szervezet pedig a következő.

Van 12 gyorsíró. Mindegyik csak 5 percig ír. Így tehát minden órában csak egyszer kerül reá a sor. A 4 gyorsíró-revizor szinten egymás között osztja fel az egy órai időt. Így tehát mindegyik 15 percig ír. Egy-egy revizor pedig ekként 3 gyorsírónak diktátumát revideálja.

A „turnus” forgó, mely szerint a kima az első volt a sorban, az holnap az utolsó leend. A két gyorsíró-főnök akkor ír, a mikor kedve tartja. Teszi ezt főleg minden szónok-celebritás beszédénél, és pedig különösen azért, hogy azután ő is revideáljon és a munka ekként is gyorsírtassék.

A gyorsírók az 5 percznyi stenogrammat írnoakaiknak egy óra alatt kényelmesen lediktálhatják. A mint pedig ez megtörtént, a 2 turnusvezető a közönséges írásu lapokat összezedi, számozza, azokat a revizoroknak átadja, majd ismét azoktól a revideált lapokat átveszi és a másik teremben levő autografiái írnoakaiknak adja át, kémiai tentával leendő lemosásba végett. Innen a kész tárgyak rögtön a nyomdába kerülnek. Így tehát a mi egy óra előtt elmondott, az a következő óra végén az „Országgyűlési Tudósító”-ban máris napvilágot lát.

Szoba kerülvén maga a gyorsírás és annak könnyű megtanulhatása is, H. Gyula borsodi föld-birtokos, azonnal vállalkozott annak megtanulására, sőt az első leckét mindjárt az ebédnél kérte.

Nap nap mellett így folyik az eszmék élete az új-tátrafüredi „pensió-asztalnál.”

Étkezés után, miközben a szokottnál több beszédet egy-egy betegnek torka kezdte aprehendálni, bontani sem kell. Bomlik az magától. K ki szalad vagy a billiardhoz melynek zöld posztójára az egyik étkezés előtt ezt írta: „Folyt. köv.”, hogy a jó partnerekkel a karambol-partiet folytassa, vagy pedig demi-saison öltözetért megy, hogy kilovagoljon.

Balogh Andor.

Különfélék.

Egyházmegyei tanfelügyelő. Danilovics Mihály kassai kanonok elhunytával megürült egyházmegyei tanfelügyelőségre a kassai püspök ur Ó Excellenciája által R-pászky József kanonok neveztetett ki.

Kinevezés. Megyénk főispánja Szinyey István. végzett joghallgatót s megyénkbeli földbirtokost közigazgatási gyakornokká nevezte ki; „szolgálati telre az alispáni hivatalhoz osztatott be.

Uj postahivatal. F. évi november hó 16-án Sárosmegye Sáros-Bogdány községében új postahivatal nyitattott meg, melylyel a közlekedés már életbe is lépett.

Hymen. Tegnap vezette oltárhoz Cserszky Lajos, pozsonyi kir. esendőrőhadnagy városunk s társadalmunk egyik kiváló gyöngyét, a bájos s szellemdús Bayer Margit kisasszonyt. Legyen tartós az örök hűség, melyet egymásnak esküdtek, s házasesetük a bánat s gond zivatáros felhőt még csak névből sem ismerje!

Színház. Az „Eperjesi Széchenyikör” a „magyarságot s szépnévelést Sárosmegyében terjesztő egyesület”, valamint a színházalap javára, a katonai zenekar közreműködése mellett, a városi színházban f. hó 23-án igen sikerült műkedvelői előadást rendezett, mely alkalommal Tóth Kálmán szellemes vigjátéka „Nők az alkotmányban” került színre. Az egész előadásról egyáltalában a legelismertöbben szólhatunk. Winkler Évi úrhölgy (Bánfalvyné) a zajos élet után vágó könnyelmű nőt oly routinnal játszá, akár egy színész. Bárá Zsófia (Ilka) úrhölgy czukros kis naivos volt, ami, alig mertük hinni, hogy ez „első” nyilvános föllépte. Hajtsch Ilka úrh. ki ez este szintén előszőr mozgott a „világ deszkáin”, — valamint Butschalko Kornélia úrh. játéka, — melyben már több alkalommal volt szerencsénk gyönyörködni, — mi kívánni valót sem hagy, mert szerepeik helyes felvágását a legszebb eredménnyel juttatták érvényre. A férfiszereplőkről hasonlóképp csak dicséretesen szólhatunk, s ezt annál könnyebben tehetjük, mert a közreműködő urak valamennyien, kiprobált erők! Laszóky László ur Bánfalvy alakításában eredeti tyust mutatott be, játéka korrek volt. Kyss Géza ur (Beresei), Toronyi Béla ur (Bárá Szilankaményi) szerepeiket bravúrral adták. Balpataky József ur (Borbócs) oly szakasztott „kortes-firma” volt, hogy jobbat még in natura sem lehetne találni; pompás játékaival folytonos derűtségekben tartotta a telt házat. A kisebb szerepekben Deseffwy Árpád, Rojkovics Miklós s

Nyékhegyi Lóthár urak helyükön voltak. Legnagyobb hatást tett azonban a darabba szőtt couplet, mely Kyss Géza ur jeles tollából eredt, s melyet Balpataky József ur énekelt el zajos tetszésnyilatkozatok mellett. A tapsból természetesen bőségesen kijutott minden egyes szereplőnek, sőt a hölgyek mindegyikét egy-egy díszes bokrétaival is megtisztelték. Minden jó volt, az előadás várakozáson felül sikerült, s hogy így történt, az Duka Róbert, ezred-s ur buzgalma s fáradságának köszönhető, ki az előadást rendezte.

Kettős ünnep. Szeretett főispánunk kendei kastélyában Katalin napján kettős ünnepet ülték, t. i. a ház urnőjének nevenapját s Gizella kisasszony eljegyzését Gyraunau-Géza, lemes kir. járásbírósi aljegyzővel. Adja az ég, ugy a főispánú Ö méltósága, valamint a bájos menyasszony további életfolyása ép oly gondtalan, vig legyen, mint a milyen a névnap s eljegyzési ünnepély volt!

Nekrológ. Vettük s mély részvételt közöljük a következő gyszjel-nést: „Pechujfalusi Pechy Ferenc és neje bezeddi és kis-bákai báró Bémer Erzsébet mély fájdalommal jelentik maguk és többi gyermekeik: Melanie, Erzsébet és férje Lóherer Lőrincz, József, valamint neje Szeberényi Irén névében szeretett fiok, illetőleg testvériök és sógorok, pechujfalusi Imre, es. kir. külügyminiszteri osztálytanácsos, a Vaskorona, Ferencz József-rend lovagjának, valamint több külföldi rend birtokának folyó hó 24-én éjjeli 11¹/₂ órakor tudóvlobban Bécsben, élte 39-ik évében történt gyászos kimulát.” A boldogult hült tetemei Bécsben folyó hó 27-én tetettek örök nyugalomra, a szt. mise áldozatok pedig Pechujfalván folyó hó 28-án d. e. 11 órakor tartattak meg. Pechy Imrében születi kiváló érényekkel bíró, feláldozó és szeretettel ragaszkodó gyermeküket, testvérei legjobb testvért, rokonai s barátai pedig hálásan viszonoz keblet vésztettek. Legyen könnyű a föld porainak!

Nt. Nicolini Alajos piarista, házi lelkiatya s érdemesült házfőnök és k. szepeni gymn. tanár uncs többé. Nyílt, kedves szeretetreméltó férfiú volt, ki nyájias mosolyával, szelidségével, jókaratának erejével minden szívet magához hódított. Színleést nem ismerő, egyenes lelkű, igénytelen esillogástól irtózó. Innen kelletténél gyengébb önbizalma, de annál erősebb köteleességérzete. Szerzetes élete példányszerű volt. Tiszta vallásos érzet s élő hit honolt lelkében utolsó lehelletéig, s ebből magyarázható ama határtalan bizalom és ragaszkodás a hozzá sereglett bűnbánó hívek részéről, kiket azon meggyőződés lelkesített, hogy Istennek eme hív szolgája lelkiatya tisztelt szíve egész buzgóságával a bűnbánók lelki üdvére teljesíti. Forrón szerette hazáját s nem volt nemzeti érdek, sem szülőföldje javát czélzó ügy, mely lelkében visszhangra nem talált volna. Mint tanár magas sztos tisztében buzgósággal járt el. Meleg barátja volt az ifjúságnak, melybe emberszerető szíve érzését, szép lelke irányát, a esin- és tisztaság szeretetét, melynek maga is kiváló kedvelője volt, beoltani törekedett. A szegények benne hű védangyalukat tisztelték, rokonai és segélyére szorult ismerősei pedig hálás szívvel emlékezhetnek a bőkezű adakozóra, kinek ajtaja elől senki sem bocsátatott el segély, ajándék nélkül.

Dr. Schmidt Gyula, az eperjesi választókerület ujonnan magválasztott képviselője f. hó 22-én távozott el végleg városunkból. Távozása alkalmával kikisérték meghitt barátain kívül: a szabadelvű-part bizottsága, az ügyvédi kamara testületileg az „eperjesi bankgyelet” igazgatósági tagjai és Collegium partfogósága.

Vöröskereszt-egylet. Városunkban a vöröskereszt-egylet igazgató-választmánya jövő, december hó 12-én d. előtti 10 órakor tartja alakuló gyűlését.

Párbaj. Véres kardpárbaj folyt le ma egy hete a vilcezhgyei mulatóhely táncstermében. A párbajozók közöshadseregbeli tisztok voltak, kiknek egyike nyakán életveszélyes vágást kapott.

Bolha czirkusz. A múlt héten állított be városunkba e furesa társulat, melynek hősei a hirdetés szerint „minden uri birodalomból kitanított” bolhák. Az ember azt képzelné, hogy a bolha egyebet sem tud csak csipni; s ime a haladó tudomány s művészet már lovarokat és lovarnoket nevel a fajtájából. Maholnap megérjük, hogy bakillus-színházba járunk.

A Széchenyi-kör magyar irodalmi szakválasztmánya f. évi december 3-án házi estélyt tart, melyen Vida Aladár ur „Parsival” című dolgozatát olvassa föl. Kezdeté esti 6 órakor.

Haldózás. Klein Ignác ismert eperjesi kereskedőt nagy csapás érte. A halál elragadta 20 éves Vilmos nevű fiát. A tehetséges fiatal ember temetése nagy részvét mellett ment véghez. A kereskedelmi egylet kartársuk koporsójára koszorút tett. Béke poraira.

Tánczvigalom. Az eperjesi kereskedelmi ifjúság által a városi sörház nagytermében, a helybeli kereskedelmi egylet javára, az 1884. évi december hó 13-án rendez tánczvigalmat. Felűfizetések közönséggel fogadtatnak el és hírlapilag nyugtáztatnak. E tánczmulatságra, mely pompásnak ígérkezik, a meghívók már szeptékdütek.

Hymen. A közelmúlt napokban váltott jegyet Lemesen Fűz Árpád, ottani földbirtokos, Fűz Sándor, az alsó-tarcai járás derék szolgabírója s lemes földbirtokos bájos s szellemdús leányával

Anna kisasszonnyal. Tartós boldogság kísérje e szép frigyét!

Jubiläum. Kis-Szeben városa f. hó 27-én ünnepezt. E napon ülé meg ugyanis Ribóssy József, Kis-Szeben városának érdemekben megőszült polgármestere hivataloskodásának 50-ik évét. A jubiliánsnál, ki ez alkalommal a koronás arany érdemkeresztet is megkapta, a küldöttségek hosszú sora tisztelgett. Magarói az ünnepély lefolyásától térszűke miatt csak lapunk jövő számában referálunk.

Városi erdők. Hogy városi erdők, a mióta szakavatottan s kellőleg kezeltetnek, nagyobb jövedelmet is hajtának a városnak, mint azelőtt, az kiteszik már abból is, hogy valamint a múlt évben, ugy ez idén 500 db tölgyhagyoncz eladó, s e ezimen körülbelül 2000—2500 fjt folyik be a városi házipénztárba.

Sötét-utca. Ha már sehogy sem tudunk a civilizáció azon pontjain jutni, hogy városunk utcái névjelző táblákkal láttassanak el, kénytelenek vagyunk ez egyes utcákat jó tulajdonságaik szerint elnevezni! . . . Tagadhatlan, hogy Eperjesen majdnem minden utca egyformán koromsötét, hanem annyit már csak a város saját reputációja érdekében is tehetné, hogy legalább a szó legszorosabb értelmében vett belváros utcái legyenek kellőleg kivilágítva. S ime mit látunk? Azt, hogy közvetlen a varosház sikátora alatt kezdődő bőrtőn-utca, vagy tudja a jó ég, hogy minek keresztelték el, olyan sötét, hogy alkonyat beálltával a nyakát is kitörheti az ember azon a híres utcán. Tisztelt tanács! „Több világosságot“, . . . legalább egy árva lámpácskát tessék a Klein-féle házra adni, s mi biztosan állíthatjuk, hogy az utókor halásan fog visszamelekezni e nagy jótéteményre!

Honvédegyelet. Mult számunkban a néhai Irányi István temetéséről referálva, tévedésből egészen figyelmen kívül hagytuk a városunkban levő honvédegyeletet, mely Dessewffy Lajos, megyei főpénztárnok úr, mint egyleti elnök vezetése mellett tisztelettel részt vett a temetésen. A koporsó két oldalán haladtak azok a kevesek, a kik meg részesei voltak az 1848/49-iki dicső napoknak. Elhunyt társuknak ők is megadták a kegyelet utolsó adóját s könyezve bocsáták le a koporsót a rideg földre, melyért 35 év előtt együtt harcoltak.

A Görgey igazolása érdekében sokat emlegett nyilatkozat e napokban adatot át a nyilvánosságának. Az igazoló nyilatkozatot 207 jobbara kiváló és tekintélyes név írta alá; köztük 2 tábornok, 12 ezredes, 11 alezredes, számos törzstiszt, hadbíró, tábori lelkész, és segédtsz. A sáros megyei honvéd-egylet tagjai közül aláírták a nyilatkozatot: Dessewffy Lajos és Kubinyi Albert.

Andrásnapi vásár. A mult hétfői megtartott Andrásnapi országos vásár meglehetősen látogatott volt, a mi különösen a jó időnek köszönhető, mert se nem havazott, se loes-pocs idő nem volt. Szóval a kinalat s kereslet jó arányban állt . . . hanem az tagadhatlan, hogy vásáros közt a legjobb gsejtet csinálta a „Minden darab csak hat krajczár“-os házáló, mert annak a bódéját egész nap ostromolta a sok vidéki atyafi. „Nagyon olcsón vesztegeti a portékáját“ mondogatták egymás közt, hanem azt persze nem vették fontolóra, hogy „olcsó húsnak hig a leve!“ P-dig a „6 krosnát“ így van ám!

Tót papok ügye Abaujban. Kassa város közgyűlésén sorra került a kassai domonkos szerzetesek ügye. Timkó József városi tanácsos, felhívja a közgyűlés figyelmét arra, hogy a 11 év előtt létesített községi iskolába járó tótajku gyermekek már a második osztályban beszélnek magyarul, a negyedik osztályból pedig teljes magyarokul kerülnek ki. A 15—20 éves generációnak most már magyarok kellene lenni. Es még sincs ugy. Az iskolából kikerülve, a gyermekek a családi körben s az isten házában csak tót nyelvet hallanak. Prédikáció, kegyszerek kiosztása, stb. tisztán tót nyelven megy. Szólok még hosszabban megokolja indítványát s megtoldja azt azzal, hogy a püspök figyelme felhívásék a forrói kath. lakosságra is. Forró Abajmegyének egyik legnagyobb községe, körül van véve tiszta magyar községekkel. Csak Forró marad tót. A forrói kath. lelkész Kassa város patronátusa alatt áll. Szégyen, hogy ott áll, mert a forrói kath. pap határozott ellensége a magyarságnak. Ha találkozik hiva, ki magyarul üdvözi, a plébános tüntetőleg tótul fogadja a köszöntést. A kaplan minden igyekezetét a magyarosításra fordítaná, de főnöke mindenütt utjában áll. Kassa város ezt a szégyenfoltot nem tűrheti, s első sorban a kérendő fel, hogy a bajon segítsen. Az indítványt, egy tag kivételével, az egész közgyűlés lelkes éljenzések közt fogadta el.

Kereskedők, iparosok és termelők figyelmébe. Az 1885. évi budapesti általános országos kiállítás bizottsága egy hivatalos kiállítási névsorozatot fog kiadni, mely magyar, német, francia nyelven fog megjelenni. Ezen névsorozatba mindennemű hirdetések felvétele. A hirdetések felvételét a hivatalos kiállítási névsorozat részére egyedül és kizárólag Mosse Rudolf hirdetési hivatalának engedte át a kiállítási országos bizottság. A hivatalos magyar fő-névsorozat előzetesen 21,000 példányban fog nyomtatni, de kétségtelen azon kilátás, hogy e fő-névsorozat több kiadásban is meg fog jelenni. A hirdetések felvétele az összes hivatalos névsorozatokba, valamint a m. kir. kormány és a kiállítási bizottság minden egyéb a kiállításra vonatkozó hirdetésekbe azon kötelezettséggel ruházottat át Mosse Rudolfra, hogy minden az első

kiadásokban előforduló hirdetmény a még tovább kiadandó fő-névsorozatba is díjmentesen fog felvétetni. A vállalat nagyszerűsége; a látogatók százezreinek közel és távolból való összejövele — kiknek a kiállítási névsorozat a legmegbízhatóbb útmutatóul fog szolgálni — kétségtelenné teszi azon tényt, hogy a névsorozat már az első hetekben el fog fogyni, és hogy a kiállítási idő alatt a további kiadások egész sorozata fogja követni. A névsorozatot ugy iparos mint gazdálkodó, hivatalnok és magánzó megfogja szerezni, mi által a felvett hirdetés nem csak igen nagy elterjedésnek, de évek során át hasznosnak is fog bizonyulni. A hirdetések ára e következők: $\frac{1}{4}$ oldal 100 milliméter széles. 170 milliméter magas, 60 frt, $\frac{1}{2}$ oldal 100 milliméter széles 85 milliméter magas 36 frt, $\frac{1}{4}$ oldal 50 milliméter széles, 85 milliméter magas 20 frt. Hogy a hirdetések értéke emeltessék, az összes kereskedelmi és iparagat külön csoportosító tartalomjegyzék is fog mellékelteni. Miután a hirdetésekre számtal oldalok rövid idő alatt elfoglaltathatnak, s minthogy a hirdetések megrendelés szerinti sorrendben fognak közöltetni, ennél fogva ajánlatos, hogy a megrendelések haladéktalanul eszközöltessenek, hogy azon esetre, ha a hirdetmény szövege még nem közölhető, részére legalább a szükséges tér fenntartathassék. A hirdetések és díjak átvetelére Mosse Rudolf Dessauer Miksa urat jogosította fel Budapest fő-út 25. Az emeltt arak szabottak, és Dessauer Miksa úr által kiállított nyugta mellett Budapestben előre fizetendők. A megjelenés után a megrendelőnek egy tiszteletpeldány fog kiszolgáltatni.

A kath. párbér és a zsidók. Kötelesek-e a zsidók a katolikusoktól megvett ingatlan után a párbérfizetést teljesíteni vagy sem? Ez a kérdés foglalkoztatta a mult napokban Simon Ödön alispán elnökele alatt tartott ülésben a sopronmegyei közgazgatási bizottságot. Az eset a következő: Császár-falván (Sopronmegyében) Luria Bernát ottani lakos (zsidó) 1870-ben egy ottani katolikustól földbirtokot vásárolt. Novák Ferencz katolikus lelkész nemrég azt követelte Luriától, hogy fizesse meg a katolikus földbirtok után 1870-től 1883-ig járó párbért 99 forinttal. Laura megtagadta s fizetést azzal, hogy mind zsidó nem köteles a katolikus egyháznak díjakat fizetni. A lelkész erre a pulyai szolgabíróval Smullian Pálnál, feljelentést tett. A szolgabíró az ügyben magát illetékesnek mondva, a canonica visitatio értelmében Luriát a fizetésben elmarasztalta. Az elmarasztalt fél felebbezett az alispánhoz, aki, mint a sági esetben is, a szolgabíró határozatát megerősítette. Ez ügy a közgazgatási bizottság mult ülésén került napirendre. Domnanovics katolikus plébános és Baur György a határozat mellett, Bognár Géza ügyész és Laschober Mátyás kismartoni ügyvéd pedig ellene nyilatkoztak. Hosszu vita után, az alispán végzése 11 szóval három ellen helybenhagyatott.

A posta-takarékpénztárakat egyik állam a másik után hozza be. Legnagyobb propagandát Ausztria csinált posta-takarékpénztáraival, melyeknek eredményus működése egyszerre három államnak ad kedvet ez intézmény behozatalára. Németország, Svájc egészen Ausztria mintájára alakítják posta-takarékpénztáraikat s csak Magyarország keres egy különleges alapot, mivel állítólag posta-intézményeink szervezete nagyon különbözik nevezett államok hasonló intézményeinek szervezetétől. A magyar közlekedésügyi miniszter valószínűleg még ez ülészek alatt fog javaslatot tenni posta-takarékpénztárak meghonosítására, s azok betéteinek kamatába $3\frac{1}{2}\%$ -ra van előirányozva. Nézetünk szerint a kamatának $3\frac{1}{2}\%$ -ra való megállapítása a postatakarékpénztárak intézményének működését nagyon bémítani fogja, mert fel nem tehető, hogy az a ki tőkéért $4, 4\frac{1}{2}$, sőt egyáltalán 5% -ot is kaphat, tekintélyes és jöhrnevű pénzüzeteteinknél, csekély megtakarított kis tőkéjét a postatakarékpénztárakba $3\frac{1}{2}\%$ -ra helyezze el. Pedig mint általánosán tudott tényt konstatálhatjuk, hogy pénzüzeteteink legalacsonyabb betéti kamatába ma 4% -a, a kamatadó levonása nélkül; de sőt az állampapírok és záloglevelekbe fektetett tőkék is többet kamatoznak ennél.

Mennyit keresett az öreg Dumas? A híres regényíró 1848 ban képviselőjelöltnek állván be, a párisi munkásokhoz intézett kiáltványában saját maga következőleg számolt be egész életének keresményéből: A munkásokhoz! Mint képviselőjelölt lépek elétek. Szavazatok reám. — Az iskolában töltöt hat évet, a jegyzői irodában töltöt negy évet és a miniszteriumban töltöt hét évet, nem is számítva, husz éven át naponként tíz órát dolgoztam. Ez összesen 73,000 óra. E-alatt 400 kötet regényt és 35 szindarabot írtam. A 400 kötet regény, melynek mindegyike 40,000 példányban jelent meg, s 5 frankjával adatott, összesen 11,853,000 frankot jövedelmezett; a 35 szindarab, melyek által véve százszor játszottak, 6,360,000 frankot jövedelmeztek. E mellett kerestek a szedők 264,000 frankot, a nyomdászok 528,000 frankot, a papírkereskedők 633,000 frankot, a könyvkötők 120,000 frkot, a könyvkereskedők 2,400,000 frkot, a közvetítők 1,600,000 frkot, a bizományosok 1,600,000 frkot, a posta 100,000 frkot, a kölcsönkönyvtárak 480,000 frkot, a rajzolók 28,000 frkot. Drámaimnál kerestek az igazgatók 1,400,000 frkot, a színészek

1,225,000 frankot, a díszítők 210,000 frankot, a jelmezkeszítők 140,000 frankot, a terem-tulajdonosok 700,000 frankot, a rendőrök és tűzoltók 70,000 frankot, a fakereskedők 70,000 frankot, a szabónők 50,000 frkot, az olajkereskedők 525,000 frkot, a kártyapapíros munkások 60,000 frkot, a zenészek 257,000 frkot, a szegények 630,000 frkot, a plakát-ragasztók 80,000 frkot, a teremsóprók 20,000 frkot, a biztosító-ügynökök 60,000 frkot, a színházi ellenőrök és hivatalnokok 140,000 frkot, a fodrászok és fodrásznők 93,000. — No, és nekem is maradt annyi, hogy kényelemben éljek.

A temesvári villamos világítás főpróbája tegnap kitűnően sikerült. Evvel meg vannak ezáfolva ama hírek, melyek a villamos világításnak tűzrendőri veszélyes volta felett keringtek s városunknak — e villamos világítás behozatalára, kiküldött bizottságát is aggodalomba ejtették. A város kivilágításának tünderi látványában nemcsak a lakosság, de nagyszámu vidéki is gyönyörködött. Belgrádból a főpolgármester vezetése mellett egy négytagu bizottság volt jelen. Összesen 731 lámpa működik, mindenik 16 gyertyaláng erejű. Az egész hálózat négy folyamkörre oszlik, melyek ismét csoportokra oszlanak. A legtávolabbi lámpák 6—7 ezer méternyire esnek a központi épülettől, mely a gyár város szélén van. Ide vezetnek az összes folyamkörök és innen szabályoztatik minden lámpa. A világítás összesen 59,241 méter hosszúságu utczakra terjed ki és aránylag igen olcsó. Az eddigi légszesz és petroleumvilágítás 29,700 frtba került, a villamvilágítás 29,000 frtba fog kerülni évenként.

Humor. Segédet akart fogadni a kereskedő. Ezt írta egy ajánlkozónak: „Fizetés 200 frt, lakás a 4-ik emeleten. Jöjjön.“ A segéd így válaszolt: „A lakás igen magas, a fizetés pedig igen alacsony. Nem megyek.“ — A legszebb d a r a b. Csinos asszonnyal beszélgetett egy író, s beszédközben az asszonyka gömbölyü karját kezében tartotta. Midőn a szép kart végre elbocsátotta, egyik barátja azt a malicziózus megjegyzést tette, hogy ez volt a legszebb „darab“, mely keze alól kikerült. — Milton előtt egy barátja csodálkozását fejezte ki, hogy vaksága dacára még másodsor is kapott feleséget. „Barátom, jegyzé meg a böles költő, ha vakságom mellett még süket is volnék, egész Angliában én volnék a legjobb parthie.“ — A böjt. Paraszt gazda feleségéhez: „Anyjuk, holnap böjt lesz, kevesebb gombócot főzhetsz, tiz helyett csak nyolcokat, de valamivel nagyobbak lehetnek.“

Felelős szerkesztő: Hedry Bertalan.
Kiadótulajdonos: Haitsch Lajos.

Hivatalos rovat.

6524. sz. k. i. 947. sz. 1—1
Hirdetmény.

A városi képviselőtestület virilis tagjai névsorának az 1885. évre az 1871. é. XVIII. tez. 35. §. értelmében leendő kiigazítása céljából **f. évi december hó 3-án d. e. 10 órakor** a városi tanácsteremben nyilvános ülés fog tartatni. Miről az érdekeltek jelen hirdetmény útján azzal értesítettek, hogy ezen ülés alkalmával netaláni igényeiket érvényesíthetik.

Eperjes sz. kir. város igazoló választmánya
1884. évi november hó 25-én.
Urban Antals. k.
küldöttségi elnök.

2969. tkszám 1884 949 sz. 1—1
Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy eperjesi népbank mint végrehajtható Szedlák János és Szaniszi Soltiszesak János végrehajtást szenvedő eleni 200 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtás ügyében, az eperjesi kir. törvényszék területén lévő Szt.-Imre község 20. sz. tjkben fekvő 2/8 telek és tartozékára, a 34/a hr. sz. a birtokrészt is befoglalva — az árverést 369 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1885 évi január hó 19-ig napján délelőtti 9 órakor Eperjesen ezen kir. törvényszék hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan 369 frt becsárának 10% -át vagyis 36 frt 90 krt készpénzben vagy az 1881. 60. tez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óradékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságuál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság
Eperjesen, 1884 október 23-án.

F e k e t e,
jegyző.

M é r e y,
h. elnök.

NEM HIVATALOS ROVAT.

Dietrich és Gottschlig,

oszt. csász. és magyar királyi udvari szállítók
930 7-5 Budapest.

(Központi iroda és szállítási üzlet, városi utca 18 szám.)
Ajánlják a már beérkezett közvetlen szállításukat
China-rum és akában
(ez idei arvás) a legolcsóbb áron 1/2 kilonként 2
frtól 10 frtig és feljebb.

Jamaika-rum
üvegekben (a 18/100-1/10 literesig) 30 krtól 4 frtig.
Brasília-rum
7/10 és 1/10 literes üvegekben, továbbá francia és hol-
landi likőrök, pezsgőborok, finom cognak és cham-
pagnei finom cognak, angol téasütemény stb. stb.
Ebből a jegyzékek kivételre ingyen és bérmentve küldetnek.

A csász. és kir. udvar szállítók

Dietrich és Gottschlig-féle

eredeti sóhorszsz és só

Lee William talamanyu, általános elismert gyógyszer.
Legjobb sikerrel használtatik: mindenféle gyuladatoknál kívül vagy
belső, fül- és fogfájalmaknál, nyílt sebek, úszók, rákfények,
szálhüvelyek, gyuhadt szemek stb., a continens és Angolország első
rendű orvosi személynéi által ezen gyógyszer mint biztos hatá-
tósának kiemelték és a már 16 év óta beérkező számtalan elismerő
és köszönő levelek iradankban megköszinhetők.

A só nélküli eredeti sóhorszszunket

ajánljuk különösen fogtisztító szerül, mivel a beteges foghúst gyó-
gyít és a fogfegy: előzeli, ugyanint a hajidegek erősítéséhez és a
fejkorpa képződés megakadályozására.

Egy nagy üveg ára 60 krt.
" Kis " " 32

Ebből az elarusítók előnyös engedménylen részeshúnek.

J. REIF, Specialist, Wien,

Margarethenstrasse 7, im Bazar,

versendet discret:
Gummi- und Fischbläsen, nur echte Pariser, per Dutzend
fl. 1, 2, 3, 4, feinste fl. 5.
Feinste Pariser Vorsichts-Schwämmchen, per Dutzend
fl. 2-3 und fl. 4.
Suspensorium, fl. 1, 1.50, 2 und fl. 3 per Stück.
Ferner alle sonstigen Specialitäten für sani-
täre Zwecke.
706 26-12

Man biete dem Glücke die Hand 500,000 Mark

Haupt-Gewinn im günstigen Falle bietet die Ham-
burger grosse Geld-Verloosung, welche vom Staate ge-
nehmigt und garantirt ist.
Die vortheilhafte Einrichtung des neuen Planes ist
derart, dass im Laufe von wenigen Monaten durch 7
Classen von 100,000 Loosen 50-500 Gewinne zur
sicheren Entscheidung kommen, darunter befinden sich
Haupttreffer von eventuell Mark 500,000 speciell aber

- 1 Gewinn a M. 300,000
- 1 Gewinn a M. 200,000
- 1 Gewinn a M. 100,000
- 1 Gewinn a M. 90,000
- 1 Gewinn a M. 80,000
- 1 Gewinn a M. 70,000
- 1 Gewinn a M. 60,000
- 1 Gewinn a M. 50,000
- 1 Gewinn a M. 30,000
- 1 Gewinn a M. 20,000
- 1 Gewinn a M. 15,000
- 25 Gewinne a M. 10,000
- 56 Gewinne a M. 5,000
- 106 Gewinne a M. 3,000
- 253 Gewinne a M. 2,000
- 6 Gewinne a M. 1,500
- 515 Gewinne a M. 1,000
- 1,036 Gewinne a M. 500
- 29,030 Gewinne a M. 145
- 19,463 Gewinne a M. 200
- 150,124,100,94,67,40,20
- 3 Gewinne a M. 15,000

Von diesen Gewinnen gelangen in erster Classe
4000 im Gesammtbetrage v. M. 157,000 zur Verloosung.
Der Haupttreffer 1-ter Classe beträgt M. 500,000 und
steigert sich in 2ter auf M. 60,000, 3ter M. 70,000,
4ter M. 80,000, 5-ter M. 90,000, 6ter M. 100,000, in
7ter aber auf event. M. 500,000, spec. M. 300,000,
200,000 etc.

Die Gewinnziehungen sind planmässig amtlich fest-
gestellt und findet
schon am 10. u. 11. December d. J. statt
und kostet hierzu

- 1 ganzes Original-Loos fl. 3.50 kr. ö. W.
- 1 halbes " " 1.75 " "
- 1 viertel " " 0.90 " "
- 1 achtel " " 0.45 " "

Alle Aufträge werden sofort gegen Einsendung,
Postanweisung oder Nachnahme des Betrages mit der
grössten Sorgfalt ausgeführt und erhält Jedermann v.
uns die mit dem Staatswappen versehenen Original-
Loose selbst in Händen.
Den Bestellungen werden die erforderlichen amt-
lichen Pläne gratis beigefügt, aus welchen sowohl die
Eintheilung der Gewinne auf die verschiedenen Clas-
sifizierungen, als auch die betreffenden Einlagebeträge
zu ersehen sind und senden wir nach jeder Ziehung
unsern Interessenten unentgeltlich amtliche Listen.
Auf Verlangen versenden wir den amtlichen Plan
franco im Voraus zur Einsichtnahme und erklären uns
ferner bereit bei Nicht-Convenienz die Loose gegen
Rückzahlung des Betrages vor der Ziehung zurückzu-
nehmen.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt planmässig
prompt unter Staats-Garantie.
Unsere Collecte war stets vom Glücke besonders be-
günstigt und haben wir unsern Interessenten oftmals
die grössten Treffer ausbezahlt u. a. solche von Mark
250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 etc.
Vorussichtlich kann bei einem solchen auf der so-
lidesten Basis gegründeten Unternehmen überall auf
eine sehr rege Theilnehmung mit Bestimmtheit gerech-
net werden, man beläube schon der nahen Ziehung
alle Aufträge baldigst direct zu richten an

Raufmann & Simon

Bank- und Wechsel-Geschäft in Hamburg.
P. S. Wir danken hierdurch für das uns seither ge-
schenkte Vertrauen und bitten durch Einsicht-
nahme in den amtlichen Plan sich von den
grossartigen Gewinnchancen zu überzeugen,
welche diese Verloosungen bieten.
D. O.

!! Ernstgemeinter Heirathsantrag !!

„Capitän Wood“.

der kleinste Mann der Welt, 21 Jahre alt, 36" gross
10 Ko. schwer.

vollkommen normal entwickelt, sucht auf diesem Wege
eine lebensgefährtin, Dieselbe soll jung, hübsch und
nicht grösser sein, als er selbst. Auf Vermögen wird
nicht reflectirt. Als Hauptbedingung: Sinn für einen
häuslichen Herd.

Damen, welche obige Eigenschaften nicht besitzen,
müssen hierfür ein entsprechendes Vermögen mitbringen.
Heirathscandidatinnen wollen sich persönlich vorstellen
im Ausstellungsgeschäfte, Hauptgasse 320. vis-à-vis dem
Grand Hôtel.

Gleichzeitig erlaube ich die Direction ein hochverehrtes
p. t. Publikum zur Besichtigung nachstehender Sehens-
würdigkeiten einzuladen.

!!! Ein lebendes Räthsel !!!

„Aenea, das Piau-Fräulein“,

und

erstes internationales Flohtheater

wo Klöße aller Herren Länder in allen möglichen Produ-
ctionen dressirt vorgeführt werden.

Als Glanznummer:

Großes internationales Floh-Wettfahren.
Auch werden undressirte Klöße gekauft, das Stück zu
20 Kr., jedoch nur Männchen.

Zu sehen Hauptgasse 320. vis-à-vis den Grand Hôtel von
9 Uhr Morgens bis 9 Uhr Abends

Entré: 1-te Platz 20 Kr., 11-te Platz 10 Kr.

Eine Floh-Amme

wird aufgenommen, dieselbe muss kräftig entwickelt,
jung und den Thierchen sympatisch sein.

Näheres im Flohtheater, Hauptgasse 320.

Legszebb ünnepi ajándék felette diszes kiállításban.

Stampfel K. pozsonyi magy. kir. udvari és akad. könyvtáros kiadásában megjelent és
minden könyvkereskedésben kapható:

Magyar Helikon. } Magyar Helikon, jeles férfiak életrajzai 4 kötet.
Ara füzve 8 frt, csinos vaszonkötésben, arany-
nyomással 12 frt. A „Magyar Helikon“ 40
füzetben is megjelent és tartalmazza a következő életrajzokat: Toldy F., Vörösmarty M., Dugonics A., Kölcsey F., Petöfi S., Virvág B., Bajza J., Kazinczy F., Garay J., Csokonai M., Tompa M., Gróf Zrínyi M., Kistaludy S., Bárá Jósika M., Kistaludy K., Bárá Balassa B., Arnyos P., Czuczor G., Arany J., Katona J., Horváth I., Madách L., Tóth K., Bárá Kemény Zs., Bessenyei Gy., Berzsenyi D., Gróf Széchenyi I., Gróf Eszterházy M., Bárá Wesselényi F., Gróf Széchenyi P., Kemény J., Boeskey I., Deák F., Bathori I., Pázmány P.

Magyar Pantheon. } A magyar történelem, művészet és irodalom
150 kimagasló alakja képekben s rövid életraj-
zokban föltüntetve. XVI és 152 lap 8-r. 1884.
Ara füzve 2 frt — diszes vaszonkötésben aranyomással 3 frt — ugyanaz népszerű zseb-
kiadás ára füzve 60 kr. — diszes vaszonkötésben aranyomással 1 frt 50 kr. — a 8-r.
kiadás füzetes kiadásban is megjelent (10 füzetben) egy füzetnek ára 20 kr.

Föltedezések könyve. } Az ország és népismeretén tett legnevezetesebb
föltedezések könyve. Irta Thomas L. — Fésüs
Gy. Mintegy 200 a szöveg közé nyomott képpel.
2 kötet 8-r. 1884. Ara füzve 4 frt, kötve 5 frt 50 kr.

Thaly Kálmán
II. Rákóczi Ferencz. } II. Rákóczi Ferencz fejedelem ifjusága. 1676—1701.
Történeti tanulmány, eredeti levelek s más egy-
koru följegyzések nyomán. Három arzékképpel. —
Ara füzve 2 frt 20 kr. Diszkötésben 3 frt 20 kr.

BALLAGI MÓR:
A magyar nyelv teljes szótára } melyben az egyes szók különböző értelmének
körülírás általi szabatos meghatározásán kívül kü-
lönös figyelem van fordítva azoknak szójárásos,
közmondási, irodalmi stb. használatára valamint a
szaktudományi és iparbéli műszókra is. Nélkülözhetetlen segédkönyv minden rangú és rendű
magyar ember számára. Két kötet vaszonkötésben. Ara 6 frt. (Stampfel K. könyvkeresk. bizománya.)

Sószállítási hirdetemény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium folyó évi november 18-án kelt 71186. számú leirata folytán a Soóvárról a bártfai kir. sóhivatalhoz 1885—1887. években eszközendő sószállítás és annak rendeltetési helyén a kamarába hordás és máglázás, ugy az üres zsákoknak visszazállítása iránt ezennel pályázat nyitattik.

A szükséges jegyzetekkel ellátott összeállítás, valamint az abban idézett pályázati és szerződési feltételek a bártfai, kézsmárki és homonnai sóhivataloknál és ezen kir. pénzügyigazgatóság IV. ügyosztályában megtekinthetők.

Az ajánlattevők figyelmeztetnek, hogy az engedélyezhető apadás nem tárgya a pályázatnak és ily apadás fejében az összeállítás utolsó rovatában meghatározott százalék engedtetik meg azoknak, kik azt igénybe venni óhajtják; azon ajánlattevők pedig, kik a kiírt apadást nem veszik igénybe, felhivatnak, hogy ezen körülményt ajánlatukban határozottan emeljék ki.

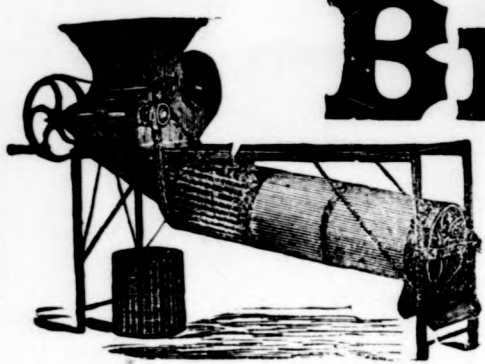
Soóvárról a só kizárólag zsákokban fog szállítani, ennél fogva Bártfáról üres hordók nem, hanem csupán üres zsákok lesznek visszazállítandók. Pályázni kívánók felhivatnak, hogy a pályázati feltételekben megszabott bánatpénzzel, 50 kros bélyeggel és erkölesi meg vagyoni bizonyítvánnyal ellátott írásbeli ajánlataikat f. évi december 12-ikének délelőtti 10 órájáig ezen kir. pénzügyigazgatóság főnökénél annyivalisinkább nyujtsák be, mert az ezen idő után érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok kívülről ezen felirattal látandók el: „Ajánlat a sószállítási pályázat tárgyalásához.”

Végül felhivatnak a pályázni kívánók, hogy a bánatpénzt valamely kir. adó- vagy sóhivatalnál tegyék le és ajánlatukhoz csak az erről szóló nyugtát csatolják.

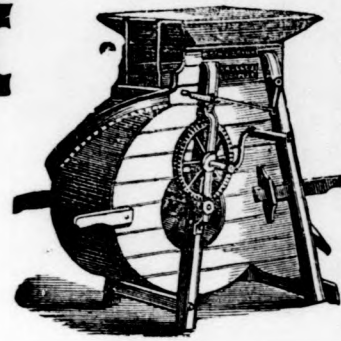
K a s s á n, 1884. évi november hó 21-én.

Magy. kir. pénzügyigazgatóság.

Brogle József

gép- és rostalemez-gyára,
BUDAPEST Gyár: külső-váci-út.
Raktár: váci-kör-út 68.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

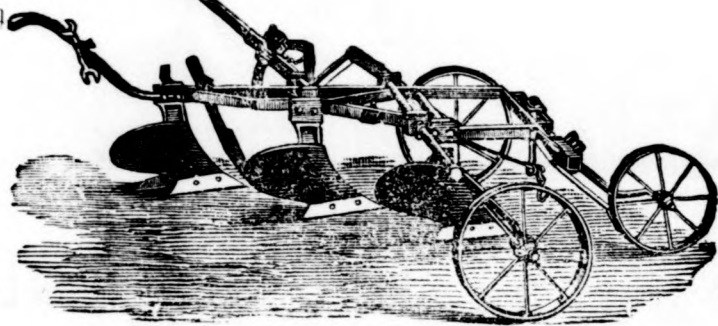
Trieur-jeit

váltható szitákkal.

— Gabona tisztító-rostákat. —

Tengeri morzsolókat.

Lyukkasztott és hasított lemezek mal-
mok, méhészeti és technikai czélokra

szabadalmazott

hármás ekéket

közönséges és aczél-ekéket

cséplőgép-lemezszitákat

gőzcséplő és járgány-cséplőkhoz

járgány-cséplőgépeket

és minden egyéb
gazdasági gépeket.

Továbbá e téren a legujabbat:

SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. aug. 3-án 17.567. sz. a. szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súlya 50 kilo, ára 48 frt.

—== Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérmentve. ==—

Kiadóhivatal: Budapest, V. Nádor-utca 7. sz.

Előfizetési árak

a „Pesti Hirlap“-ra:

Egész évre 14 ft — kr

Félévre 7 " — "

Negyedévre 3 " 50 "

Egy óra 1 " 20 "

Egyes szám helyben 4 kr.

Vidéken 5 kr.

PESTI HIRLAP

legolcsóbb, legjobb, legelterjedtebb magyar

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen

mindennap,

az ünnep- és vasárnapokat követő

napokon is,

2-2½ i ven

Mutatványszámok kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.